

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců Mgr. Jana Šmakala a Mgr. Jaroslavy Křivánkové ve věci

žalobce: **S. M.**
zastoupen advokátem Mgr. Petrem Václavkem, sídlem Opletalova
1417/25, Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2023, č.j. OAM-736-37/ZR-2022,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2023, č.j. OAM-736-37/ZR-2022, se z r u š u j e a věc se v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je p o v i n e n uhradit žalobci náklady řízení ve výši 15 342 Kč ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Petra Václavka, advokáta.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobce se žalobou ze dne 20. 2. 2023, ve znění jejího doplnění ze dne 6. 3. 2023, domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2023, č.j. OAM-736-37/ZR-2022 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž byla podle § 77 odst. 2 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“ či „*zákon č. 326/1999 Sb.*“), zrušena platnost žalobcova povolení k trvalému pobytu (výrok I.) a současně mu byla dle § 77 odst. 3 téhož zákona stanovena lhůta k vycestování z území 30 dnů od právní moci rozhodnutí (výrok II.).

II.

Žaloba ve znění jejího doplnění

2. Žalobce uplatnil dva žalobní body.
3. V prvním žalobním bodě namítal, že žalovaný zatížil napadené rozhodnutí vadou nezákonnosti, když nesprávně posoudil stěžejní právní otázku předcházejícího řízení: to, zda jsou v případě žalobce dány důvody k aplikaci výhrady veřejného pořádku ve smyslu (eurokonformního výkladu a) užití § 77 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Ve specifickém případě žalobce
 - (i) žalovaný při svém rozhodování užil nesprávného standardu výhrady veřejného pořádku, když v případě žalobce, rodinného příslušníka občana EU, žádným způsobem nehodnotil, zda jednání žalobce představuje skutečné, dostatečně závažné a především do budoucna orientované aktuální ohrožení některého ze základních zájmů společnosti, a kdy současně platí, že se jedná o hodnocení nezbytné pro účely potenciální limitace práva volného pohybu občanů EU i jejich rodinných příslušníků,
 - (ii) i kdyby však žalovaný při svém rozhodování nebyl povinen použít standardu čl. 27 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „*pobyťová směrnice*“), v případě účastníka řízení není „*izolované*“ dáno ani naplnění kumulativních podmínek pro zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu ve smyslu § 77 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.
4. V druhém žalobním bodě žalobce namítal, že žalovaný kromě toho zatížil napadené rozhodnutí vadou nezákonnosti, když na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu neprovedl náležité poměření dvou protichůdných zájmů, a to zájmu veřejného a protichůdného zájmu na ochraně základního práva žalobce i jeho rodinných příslušníků na respektování soukromého a rodinného života, jak toto žalovanému ukládá § 174a zákona o pobytu cizinců i přímo aplikovatelný čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv. Žalovaný tímto postupem neoprávněně zasáhl do základního práva žalobce a jeho rodinných příslušníků zaručeného čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Napadené rozhodnutí je rozhodnutím nepřiměřeným, které zvláště významnou měrou dopadá nejen na situaci žalobce, ale i celé jeho rodiny, nevyjímaje v tomto ohledu jeho manželku, státní občanku České republiky.
5. K *nesprávné aplikaci výhrady veřejného pořádku* uvedl žalobce konkrétně toto.
6. Podle § 77 odst. 2 písm. a) [zákona o pobytu cizinců] platí, že *ministerstvo zruší platnost povolení k trvalému pobytu, jestliže cizinec opakovaně závažným způsobem naruší veřejný pořádek nebo práva a svobody druhých anebo je důvodné nebezpečí, že by mohl ohrozit*

bezpečnost státu. Z citovaného ustanovení zákona o pobytu cizinců žalovaný dovozuje pro případ žalobce následující:

7. Jelikož se „*původ*“ i samotné znění § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců zjevně odlišují od judikaturou dovozeného standardu pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění ve smyslu § 119 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců (který vyžaduje přítomnost skutečné, dostatečně závažné a aktuální hrozby pro veřejný pořádek či národní bezpečnost) a žalobce dle žalovaného současně ani není rodinným příslušníkem občana EU, pročez se na jeho případ rovněž neuplatní standard pro omezení práva volného pohybu dle čl. 27 pobytové směrnice (i zde je vyžadována existence skutečné, dostatečně závažné i aktuální hrozby pro veřejný pořádek či národní bezpečnost), vystačí pro zrušení platnosti („*třetizemského*“) povolení k trvalému pobytu žalobce již samotné zjištění, že se tento (v minulosti) dopustil opakovaného narušení veřejného pořádku závažným způsobem. Řečeno způsobem ještě jiným: pro aplikaci § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců není rozhodné to, zda cizinec představuje hrozbu pro narušení veřejného pořádku do budoucna: relevantní je toliko zjištění, že se cizinec závažného narušení veřejného pořádku již dopustil.
8. Ze strany žalovaného se jedná o nesprávné úvahy. Předně je nutné konstatovat, že žalobce skutečně je rodinným příslušníkem občana EU. Vymezení osob v postavení rodinných příslušníků v tuzemském právu vyplývá z úpravy pobytové směrnice a čl. 2 odst. 2 této směrnice, podle kterého mezi rodinné příslušníky jednotlivých občanů EU patří i jejich manželé. Státní příslušníci třetích zemí dovozují své postavení rodinného příslušníka i práva jim přiznaná unijním právem z jediné rozhodné skutečnosti: toho, že jejich „*nejbližší*“ disponují občanstvím Evropské unie. Nerozhodné je poté to, zda rodinný příslušník disponuje pobytovým oprávněním v konkrétním členském státě či snad to, zda disponuje jeho určitým druhem. Takové zjištění nic nemění na tom, že uvedený cizinec již je rodinným příslušníkem a jako takovému mu svědčí určitá práva (např. se jedná o právo na vstup či pobytovou směrnicí zakotvené pravidlo zjednodušeného režimu vyřizování vstupních víz – čímž lze nepřímou podporu argument, že postavení rodinného příslušníka logicky není odvislé od disponování konkrétního pobytového oprávnění – právo volného pohybu apod.). Disponuje-li proto cizinec pobytovým oprávněním specificky určeným rodinným příslušníkům občanů EU (např. dle pobytové směrnice – povolením k přechodnému pobytu), uvedený pobytový typ toliko deklaruje to, co je již zřejmé: a sice, že cizinec je rodinným příslušníkem občana EU a jako takovému mu proto přísluší určitá zvláštní práva a výhody. Řečeno, opět, jinými slovy – samotný akt vydání, kupříkladu, povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU „*nečiní*“ z cizince rodinného příslušníka občana EU. Chronologický sled rozhodných právních skutečností je zde opačný. Pro opačný výklad oporu najít nelze.
9. Je-li žalobce rodinným příslušníkem občana EU (a výše bylo prokázáno, že žalobce jím skutečně je), vztahují se na něj jednotlivá ustanovení i práva zakotvená pobytovou směrnicí, nevyjímaje její čl. 27. Předně je však nutné připomenout závěry Soudního dvora Evropské unie ve věci Metock (rozsudek velkého senátu ze dne 25. července 2008, věc C-127/08): „*Jakmile státnímu příslušníkovi třetí země, který je rodinným příslušníkem občana Unie, přísluší na základě směrnice 2004/38 právo na vstup a právo pobytu v hostitelském členském státě, tento hostitelský členský stát může toto právo omezit pouze při dodržení článků 27 a 35 této směrnice.*“ Podle čl. 27 pobytové směrnice platí, že s výhradou této kapitoly smějí členské státy omezit svobodu pohybu a pobytu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků bez ohledu na státní příslušnost z důvodů veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo veřejného

zdraví. Tyto důvody nesmějí být uplatňovány k hospodářským účelům. [...] Opatření přijatá z důvodů veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti musí být v souladu se zásadou přiměřenosti a musí být založena výlučně na osobním chování dotyčné osoby. Předchozí odsouzení pro trestný čin samo o sobě přijetí takových opatření neodůvodňuje. [...] Osobní chování dotyčného jednotlivce musí představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Odůvodnění, která přímo nesouvisí s dotyčnou osobou nebo souvisejí s generální prevencí, nejsou přípustná.

10. Stěžejním argumentem žalobce je, že žalovaný zcela rezignoval na aplikaci výše uvedeného standardu na případ žalobce, byť jsou vnitrostátní orgány členských států současně povinny aplikovat vnitrostátní předpisy za pomoci eurokonformního výkladu a s přihlédnutím k povinnosti zachovávat užitečný účinek (effet utile) norem práva Evropské unie. Výše zmiňovaný aspekt aktuálnosti hrozby, jež orientuje optiku posuzování existence hrozby pro veřejný pořádek ve smyslu čl. 27 do budoucna, je přitom pro případ žalobce naprosto stěžejní. Žalobce si je velmi dobře vědom závažnosti svého předchozího nezákonného jednání. Pro jakoukoliv bagatelizaci v tomto bodě neexistuje žádný prostor. Žalobce si zde přesto dovolí připomenout to, co již uváděl v rámci své žádosti o přiznání odkladného účinku této žalobě. Podstatná část žalobcem spáchané trestné činnosti byla spáchána před více než 8 lety, co do povahy a závažnosti naplňovala tato protiprávní jednání každopádně definici pojmu přečin. Tomuto typu a nižší společenské škodlivosti protiprávního jednání zde odpovídal i druh a výměra uloženého trestu (podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody a zákaz činnosti, popř. peněžitý trest). Pro posouzení existence závažného narušení veřejného pořádku (a to bez ohledu o tom, zda mluvíme o aplikaci samotného § 77 odst. 2 písm. a) [zákona o pobytu cizinců] bez zřetele k čl. 27 pobytové směrnice) se přitom jedná o mimořádně relevantní informace, jež nepodléhají kognici toliko trestních soudů, jak uvádí žalovaný, nýbrž, jak judikuje Nejvyšší správní soud, mají být integrální součástí úvah o aplikaci § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců.
11. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 3. 10. 2013, č.j. 7 As 90/2013-41, k výkladu pojmu veřejný pořádek v kontextu § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců konstatoval následující: „V obecné rovině lze vyslovit, že veřejný pořádek zahrnuje vedle norem právních také normy morální, sociální, politické, případně náboženské. Narušením veřejného pořádku závažným způsobem ve smyslu ust. § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců pak logicky může být pouze jednání narušující veřejný pořádek výraznou intenzitou. Pro posouzení závažnosti jednání pak hraje roli řada faktorů, jako je význam porušené normy, forma zavinění apod. Zároveň musí být při posuzování konkrétního případu dbáno na zachování přiměřenosti mezi intenzitou porušení normy a jeho následkem. Takovým následkem může být například zásah do soukromého a rodinného života cizince ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.; dále jen „Úmluva“). Posouzení intenzity narušení veřejného zájmu je tak neodmyslitelně spjato s posouzením, jakým způsobem bude vydávaným rozhodnutím zasaženo do soukromého a rodinného života cizince. (...) Nelze přitom vyslovit paušální závěr, že by opakované spáchání více úmyslných trestných činů bylo vždy opakovaným narušením veřejného pořádku závažným způsobem ve smyslu ust. § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců.“
12. Připočteme k tomu, že poslední odsouzení žalobce z roku 2021 je odsouzením za přečin ublížení na zdraví, a to z nedbalosti, dle § 148 odst. 1 trestního zákoníku. Za své protiprávní jednání byl žalobce pravomocně odsouzen a potrestán trestním příkazem – žalobce spáchané trestné činnosti a jejích následků upřímně litoval, nevyužil tak ani

možnosti obrany proti vydanému trestnímu příkazu a jím uložený peněžitý trest žalobce bez zbytečného odkladu zaplatil, čímž došlo ze zákona ve smyslu § 69 odst. 3 trestního zákoníku rovněž k nastolení účinků fikce neodsouzení.

13. Žalobce opakovaně zdůrazňuje, že veškerých jím spáchaných trestných činů (a zejména trestného činu z roku 2021) upřímně lituje. Domnívá se však, že i s přihlédnutím k tomu, že např. poslední trestný čin byl spáchán z nedbalosti (kdy již ze samotné formy zavinění dovozujeme – a to dle § 16 trestního zákoníku – vnitřní psychický vztah pachatele k protiprávnímu jednání) a že žalobci za veškerá protiprávní jednání v minulosti byly ukládány tzv. alternativní tresty, všechny tyto okolnosti ve svém souhrnu svědčí o nápravě žalobce a tomu, že lze důvodně očekávat, že se tento již do budoucna vyvaruje jakéhokoliv dalšího protiprávního a společensky škodlivého jednání.
14. Žalobce dále uvedl, že i kdyby žalovaný nebyl povinen užít výše uvedeného standardu vyžadujícího posouzení aktuálnosti hrozby pro veřejný pořádek či národní bezpečnost, nebyly v případě žalobce splněny podmínky pro zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Ani v tomto případě žalovaný totiž řádně nezohlednil požadavky vyplývající z unijního práva a požadavky vyplývající z judikatury Nejvyššího správního soudu ve vztahu k nutnosti posouzení individuálních okolností jednání cizince z pohledu § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců (k tomu viz i výše citovaná judikatura Nejvyššího správního soudu). V kontextu unijního práva se jádro sporu v rámci nynějšího žalobního (pod) bodu netýká pobytové směrnice, ale úpravy Směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajících rezidenty (dále jen „*směrnice o dlouhodobě pobývajících rezidentech*“), která svojí úpravou rovněž dopadá na situaci žalobce. Spolu se zrušením platnosti povolení k trvalému pobytu je v případě žalobce totiž rušeno i jeho postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta ES, které je v tuzemských právních poměrech legislativně „*svázáno*“ zejména s povolením k trvalému pobytu.
15. Článek 9 odst. 3 směrnice o dlouhodobě pobývajících rezidentech umožňuje členským státům odejmout dlouhodobě pobývajícímu rezidentovi toto postavení, „*ohrožuje-li vzhledem k závažnosti protiprávního jednání, kterých se dopustil, veřejný pořádek, avšak uvedené ohrožení není důvodem k vyhoštění ve smyslu článku 12*“. Jak judikoval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 23. 7. 2020, č.j. 2 Azs 144/2020-33: „*Smysl a účel čl. 9 odst. 3 směrnice 2003/109/ES vyžaduje, aby vnitrostátní právní úprava sloužící k (fakultativní) implementaci tohoto ustanovení směrnice nevykazovala znaky paušalizace a automatismu a poskytovala prostor k individuálnímu posouzení jednotlivých případů. (...) podstatou předmětného ustanovení je především zdůraznění požadavku, aby se případná implementační vnitrostátní právní úprava soustředila při posuzování ohrožení veřejného pořádku právě na závažnost jednání, jichž se cizinec dopustil, nikoli primárně na četnost (být opakovanost protiprávního jednání samozřejmě může výrazně přidávat na jeho závažnosti jakožto celku)*“. Ani poukaz žalobce na uvedené rozhodnutí Nejvyššího správního soudu nebyl ze strany žalovaného nikterak vypořádán. Je tomu tak i přes to, že žalobce na uvedené rozhodnutí i ustanovení směrnice o dlouhodobě pobývajících rezidentech odkázal v rámci druhého vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí, jímž se však žalovaný fakticky nezaobíral, neboť jej žalovaný označil za fakticky identické s prvním vyjádřením k podkladům, což samo o sobě pravdou není.
16. V tomto bodě lze uzavřít, že se žalovaný v případě žalobce fakticky dopustil i nepřipustného automatismu, když na podkladě několika izolovaných skutečností

(zejména se jedná o počet odsouzení žalobce) bez dalšího uzavřel, že jsou dány důvody pro uplatnění výhrady veřejného pořádku. Učinil tak ovšem nejprve v rozporu s čl. 27 pobytové směrnice, která pro omezení práva volného pohybu občanů EU i jejich rodinných příslušníků vyžaduje existenci skutečného, aktuálního a dostatečně závažného ohrožení některého ze základních zájmů společnosti, a následně i v rozporu s judikaturními požadavky Nejvyššího správního soudu, podle kterého je při posuzování naplnění podmínek pro vydání rozhodnutí dle § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců nutné zvážit řadu individuálních faktorů osvědčujících skutečnost, že cizinec svým jednáním opakovaně narušil veřejný pořádek závažným způsobem.

17. K *přiměřenosti dopadů rozhodnutí do žalobcova soukromého a rodinného života* následně žalobce konstatoval toto.
18. Žalovaný se důkladně nezabýval otázkou přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce i jeho nejbližších. Podle § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců platí, že rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu lze, kromě jiného (viz výše), přijmout toliko za předpokladu, že takové rozhodnutí bude „*bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince*“. Dlužno již na tomto místě podotknout, že rozdíl zde posuzovaného případu žalobce oproti případům aplikace jiných ustanovení zákona o pobytu cizinců, v jejichž případě povinnost posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života jednotlivce (subsidiárně) vyplývá z přímé aplikovatelnosti čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv, tkví ve skutečnosti, že právě v těchto případech zákonodárce počítá s eventualitou závažnějšího dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života jednotlivce. Právě to je zcela jednoznačným případem žalobce, neboť ten vede na území České republiky dlouhodobě intenzivní rodinný život, který nemůže být realizován nikde jinde než právě v České republice. Této skutečnosti měl odpovídat i způsob, kterým se s otázkou dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce měl vypořádat žalovaný.
19. Odůvodnění přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce však bylo učiněno toliko lakonickým způsobem a bez skutečného zřetele k celé řadě individuálních skutečností, které tvoří nedílnou součást soukromého a rodinného života žalobce i jeho nejbližších na území České republiky. V případě žalobce je nutné připomenout to, co žalovanému muselo být již zřejmé: to, že žalobce na území České republiky pobývá již 25 let (tedy výraznou většinu svého života), sdílí zde společnou domácnost se svojí manželkou, tuzemskou státní příslušnicí, paní Š. R. (nar. X.), a na území České republiky na základě nejvyššího pobytového oprávnění rovněž pobývá otec žalobce, jeho matka i sestry. Je naprosto evidentní, že Česká republika představuje pro žalobce i jeho rodinné příslušníky absolutní centrum veškerých rodinných vazeb a že zásah do uvedených vazeb prostřednictvím účinků napadeného rozhodnutí bude ne jiný než mimořádně závažný (žalobce připomíná, že mu spolu s napadeným rozhodnutím byl uložen výjezdní příkaz, jenž jej opravňuje na území pobývat toliko po omezenou dobu) – naproti tomu stojí ale to, co žalobce v rámci správního řízení sdělil správnímu orgánu a co ze strany žalovaného zůstalo argumentačně nevypořádáno: žalobce na území Ruské federace nedisponuje žádnými vazbami, jeho rodina nevlastní na jejím území žádnou nemovitost, žalobce se nemá „*kam navrátit*“ již z toho důvodu, že v Ruské federaci nedisponuje jakýmkoliv zázemím. Pro žalobce je Ruská federace fakticky cizí zemí, ke které ho po 25 letech pobytu na území České republiky od svých nezletilých let (konkrétně od svých 11 let) nepojí žádná vazba stran jeho státního občanství.

20. Návrat žalobce do Ruské federace je nejen pro něj zcela nepředstavitelnou variantou, jejíž přesné kontury (z hlediska možného trvání odloučení žalobce od zbylých členů rodiny) nejsou pro trvalý zapojení Ruské federace do agrese na Ukrajině a její faktickou izolaci od zbytku mezinárodního společenství i nadále zřejmé. „Navrhovat“ zbylým členům rodiny včetně občana EU v této partikulární situaci možnost realizace rodinných vazeb v jiné zemi – tj. v Ruské federaci – je zcela nemístným návrhem, který ze strany žalovaného nemůže být míněn vážně: to platí o to více ve vztahu k manželce žalobce, která občanstvím Ruské federace nedisponuje, pročez není ani zřejmé, zda by uvedené varianty mohlo kdy být vůbec docíleno. Dopady rozhodnutí je k tomu navíc nutné posuzovat nejen ve vztahu k samotnému žalobci, ale i k jiným osobám, které jsou součástí rodinného života žalobce (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2013, č.j. 8 As 68/2012-47). Ani tomuto aspektu problematiky posuzování přiměřenosti rozhodnutí ale nebyl v napadeném rozhodnutí poskytnut jakýkoliv významnější prostor, byť se napadené rozhodnutí evidentně významně dotýká (byť nepřímou) i situace jiných osob. Tím spíše bylo s přihlédnutím k účelu konkrétního typu vedeného řízení i významu eventuálních dopadů rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu do práva na respektování soukromého a rodinného života jiných osob, tj. zbylých členů rodiny, vhodné tyto osoby vyslechnout, a to s cílem zjištění a vymezení protichůdných zájmů vůči veřejnému zájmu na zrušení žalobcova dosavadního pobytového oprávnění. Že se tak nestalo a že žalovaný nezjistil v otázce dotčení soukromého a rodinného života žalobce i jeho rodinných příslušníků skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to i přes výslovnou žádost právního zástupce žalobce, který relevanci uvedených úkonů v případě výsledku manželky žalobce a jeho rodičů vysvětlil způsobem více než zevrubným, nemůže být žalobci objektivně kladeno k tíži.
21. Zde je nicméně opětovně nutné připomenout to, co je esencí obsahu žalobcova soukromého a rodinného života na území České republiky. Žalobce na území České republiky strávil výraznou většinu svého života, navštěvoval zde základní i střední školu, hovoří plynule česky, má zde veškeré myslitelné sociální, ekonomické i rodinné vazby. Míra jeho „sepjetí“ s územím České republiky je v tomto kontextu obtížně vyjádřitelná slovy či určitou „integrační škálou“. Zvláště zde proto platí recentní judikatura Nejvyššího správního soudu, která se v případě zrušení platnosti povolení vyslovuje pro integrální začlenění otázky posuzování přiměřenosti rozhodnutí do kontextu úvah o existenci podmínek pro přijetí výhrady veřejného pořádku.
22. „Zároveň platí přímá úměra: čím intenzivnější zásah do soukromého a rodinného života, tím vyšší intenzita porušení veřejného pořádku a tomu odpovídající veřejný zájem na vycestování cizince se vyžaduje (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č.j. 10 Azs 312/2016–59 a ze dne 19. 10. 2016, č.j. 2 Azs 147/2016–30).“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2022, č.j. 3 Azs 235/2022– 27, bod 30).
23. Přiměřenost napadeného rozhodnutí nelze ani dovozovat z možnosti žalobce požádat o alternativní pobytové oprávnění na území České republiky. Cizincům totiž obecně nic nebrání v tom podat žádost o (jakékoliv) pobytové oprávnění. Tato skutečnost však nikterak nepředikuje výsledek takové snahy a tedy ani případný úspěch snahy o zachování rodinných a soukromých vazeb na území. Pomineme-li skutečnost, že není nikterak zřejmé, o jaké pobytové oprávnění by si žalobce na území Ruské federace mohl požádat (žalovaný jen uvádí, že by se mohlo jednat o „dlouhodobý pobyt“, specifikace by v tomto případě byla klíčová), je uvedený argument rovněž vyvrácen judikaturou Nejvyššího správního soudu. V této souvislosti účastník řízení odkazuje na rozsudek Nejvyššího

správního soudu ze dne 2. 4. 2015, č.j. 9 Azs 137/2014-47, který výslovně uvádí, že „mělo-li by platit, že je zásah přiměřený, pokud si cizinec může požádat o udělení nižšího pobytového statusu (bude-li mu vůbec udělen), pak by rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu bylo z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života cizince nelogicky přiměřené vždy“.

24. V případě žalobce není bez významu skutečnost, že ten je z hlediska své osobní situace a z pohledu judikatury ESLP k čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv tzv. dlouhodobě usazeným migrantem (settled immigrant). To znamená, že se na jeho osobní situaci rovněž vztahují tzv. Boulthoff kritéria (rozhodnutí ESLP ve věci Boulthoff proti Švýcarsku ze dne 2. 8. 2001, č. stížnosti 54273/00) rozšířená o závěry a kritéria vyplývající z následného rozhodnutí ESLP ve věci Üner proti Nizozemsku (rozhodnutí Velkého senátu ESLP ze dne 18. 10. 2006, stížnost č. 46410/99). K těmto kritériím při rozhodování o opatření, kterým je zasahováno do soukromého a rodinného života cizince, měl žalovaný jakožto orgán smluvní strany Úmluvy o ochraně lidských práv přihlídnout a náležitě se s nimi vypořádat, což však neučinil.
1. povaha a závažnost trestného činu spáchaného stěžovatelem
 2. délka jeho pobytu v hostitelské zemi
 3. doba od spáchání trestného činu a chování stěžovatele během ní
 4. státní občanství různých dotčených osob
 5. rodinná situace stěžovatele, zejm. doba trvání manželství, jakož i ostatní okolnosti svědčící o existenci skutečného rodinného života
 6. otázka, zda manžel stěžovatele při vzniku rodinného pouta věděl o trestné činnosti stěžovatele
 7. otázka, zda z manželství vzešly děti, a jejich věk
 8. závažnost obtíží, kterým by manžel stěžovatele čelil v domovské zemi
 9. zájem a blaho dětí, zejména s ohledem na obtíže, kterým by čelily v domovské zemi
 10. pevnost rodinných, sociálních a kulturních vazeb s hostitelskou a domovskou zemí
25. Daná kritéria, jež nacházejí svůj odraz též v § 174a zákona o pobytu cizinců – resp. ta z nich, jež disponují relevancí z hlediska případu žalobce – bylo ze strany žalovaného nutné posuzovat nikoli izolovaně, nýbrž ve vzájemných souvislostech, tj. komplexně, pečlivě a v souvislosti s právem na respektování soukromého a rodinného života rodinných příslušníků žalobce. Z výše uvedeného výčtu je navíc zřejmé, že se případ žalobce od počátku vyznačuje řadou proměnných, které jsou relevantní z pohledu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv i výše uvedených kritérií. Rozhodné skutečnosti v této otázce, které jsou důsledkem bohatého rodinného a soukromého života žalobce na území, byly připomínány již na vícero místech. I přes tuto skutečnost je zarážející, nakolik „odmítavý“ přístup k otázce možné nepřiměřenosti napadeného rozhodnutí žalovaný zvolil. Žalovaný fakticky dopředu vymezil dopady svého rozhodnutí za přiměřené a kdy je tato přiměřenost toliko důsledkem nezodpovědného přístupu žalobce. Žalovaný tak učinil, aniž by však dopředu transparentně zvážil a v odůvodnění svého rozhodnutí následně vymezil, proč v konkrétním případě žalobce převážil veřejný zájem na ukončení jeho pobytového oprávnění před více než 25letým pobytem na území ČR, integrací žalobce v

tuzemském prostředí i jeho bohatými rodinnými a soukromými vazbami na území. V tomto ohledu se partie rozhodnutí věnující se otázce posuzování přiměřenosti jeví jako toliko nabízející zástupnou argumentaci, jejímž cílem není nic jiného než potvrdit závěry žalovaného. Napadené rozhodnutí nicméně v kontextu případu žalobce zůstává rozhodnutím nepřiměřeným, jehož dopady dle názoru žalobce typově neodpovídají závažnosti jednání žalobce v minulosti. Napadené rozhodnutí by proto mělo být zrušeno i z důvodu nepřiměřenosti svých dopadů do soukromého a rodinného života tak jako absence řádného a úplného posouzení těchto dopadů ze strany žalovaného.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

26. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že by v první řadě zmínil, z jakého důvodu bylo řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 2 písm. a) zákona 326/1999 Sb. zahájeno. Žalovaný s žalobcem řízení o zrušení trvalého pobytu zahájil z toho důvodu, že žalobce od roku 2013 do současnosti opakovaně a závažným způsobem narušuje veřejný pořádek nebo práva a svobody druhých a je důvodné nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu. Dále žalovaný uvádí, že není kompetentní k tomu, aby zohledňoval míru zavinění žalobce, od toho je příslušný soud, který rozhoduje o vině a trestu za způsobené trestné činy a v případě žalobce opakovaně rozhodl tak, že jej pravomocně odsoudil pro spáchání trestné činnosti.
27. Žalovaný uvedl, že k vydání napadeného rozhodnutí nejdříve vycházel z § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „*správní řád*“), a to zejména aby vydané rozhodnutí bylo vydané s veřejným zájmem. Vezme-li žalobce význam slova veřejný zájem, tak v něm rozhodně není, aby se na území České republiky nacházel cizinec, který byl zde na území již 4x pravomocně odsouzen za úmyslné trestné činy (kterými jsou: spáchání přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky, přečinu přechovávání omamné látky a jedu, přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání a přečinu ublížení na zdraví z nedbalosti), kromě uvedené trestné činnosti považuje žalovaný za vhodné uvést, že na základě výpisu z karty řidiče, tedy žalobce, je ke dni 11. 3. 2022 v tomto výpisu celkem 26 záznamu v přestupcích, a to od 4. 9. 2005 do 11. 2. 2022. Lze tedy uvést, že žalobce svým chováním na území České republiky dává najevo, že pohrdá vydanými zákony České republiky, a to především tím, že je nedodržuje a jedná protizákonně. Chováním žalobce tedy nelze ani vyloučit to, že do budoucna zákony České republiky bude dodržovat, a v případě žalovaného je naprosto zřejmé, že převažuje veřejný zájem, zájem většinové společnosti a celé České republiky nad zájmem žalobce.
28. Co se týká trestných činů, které jsou již zahlazené či se žalobce osvědčil nebo uhradil peněžitý trest, žalovaný uvedl, že je sice pravdou, že v případě třetího trestu se žalobce osvědčil a ve čtvrtém případě byl peněžitý trest uhrazen, nicméně v daném případě se neposuzuje trestní zachovalost účastníka řízení, ale posuzuje se, zda cizinec opakovaně závažným způsobem narušil veřejný pořádek, a to jak v celku přistupuje k dodržování platných právních norem na území hostitelského státu. Institut zahlazení trestu ostatně neslouží k zahlazení všech důsledků, které by zhoršily postavení jedince, nýbrž „*důsledkem uvedené fikce je, že ve výpisu z evidence Rejstříku trestů (§ 11 a násl. RejTr) se zahlazené odsouzení neuvádí a občan není povinen uvádět zahlazené odsouzení či zmiňovat se o své trestné činnosti při přijímání do zaměstnání ani při jiných příležitostech*“. Pro danou proceduru je relevantní, kolikrát a za co byl žalobce v minulosti odsouzen a jaký mu byl uložen trest, lhotejno, je-li takové odsouzení již zahlazeno. Minulá odsouzení svědčí o

nízkém stupni integrace do společnosti, ale i o tom, že odsouzení a následné tresty nemají na účastníka řízení žádný výchovný vliv, což značně zvyšuje pravděpodobnost, že se protiprávního jednání dopustí i v budoucnu. Ministerstvo vnitra je dle § 165a odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb. oprávněno požadovat vydání nejen výpisu, ale i opisu z evidence Rejstříku trestů, tedy takové veřejné listiny, z níž jsou patrna i zahlazená odsouzení. Bylo by nelogické, aby správní orgán nemohl v řízeních o zrušení povolení k trvalému pobytu použít informace, je-li k jejich získání zákonem výslovně zmocněn, a to i s ohledem na § 50 zákona č. 500/2004 Sb., neboť tato informace je skutečností, jež je mu známa z úřední činnosti. Zahlazení odsouzení neznámá, že by se žalobce uvedeného jednání nedopustil a že by tedy žalovaný k tomuto jednání nemohl při svém rozhodování v rámci řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu přihlídnout.

29. Co se týká povahy a závažnosti spáchaného trestného činu, žalovaný uvedl, že není kompetentní k tomu, aby zohledňoval míru zavinění žalobce, od toho je příslušný soud, který rozhoduje o vině a trestu za způsobené trestné činy. Není tedy na místě, aby žalobce v podané žalobě uváděl, že žalovaný měl přihlížet k povaze a míře závažnosti spáchaného trestného činu, neboť žalovaný především zjišťuje, zda byl žalobce na území České republiky odsouzen za úmyslné trestné činy a zda svým jednáním opakovaně závažným způsobem narušil veřejný pořádek. Z napadeného rozhodnutí jasně vyplývá, že žalovaný se řádně vypořádal s odůvodněním, proč jednání žalobce považuje za opakované závažné narušení veřejného pořádku ve smyslu § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců.
30. Žalovaný dále konstatoval, že žalobce v žalobě uvedl, že žalovaný zcela rezignoval na aplikaci uvedeného standardu, neboť měl u žalobce posuzovat, zda představuje skutečné, aktuální a dostatečné závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Zároveň uvedl, že žalobce je rodinným příslušníkem občana EU a poukázal na pobytovou směrnici. Zároveň žalobce v žalobě zmínil, že je dlouhodobě pobývajícím rezident ES.
31. K námitce, v rámci které žalobce interpretuje pojem „závažné narušení veřejného pořádku“ v kontextu pobytové směrnice a odkazuje na judikaturu s tím spojenou, přičemž se domnívá, že tato má být aplikována i na něho, žalovaný uvedl, že jak vyplývá ze samotného názvu směrnice, tato se vztahuje na občany EU a jejich rodinné příslušníky. Žalobce je sice manželem občana ČR, ale uvedenou skutečnost nijak v rámci svého pobytu nenahlásil, tím je myšleno, že si nezměnil svůj pobytový status trvalého pobytu. Ke dni zrušení trvalého pobytu byl v Cizineckém informačním systému jeho status veden jako trvalý pobyt občana 3. státu, nikoliv jako rodinný příslušník, v tom spatřuje žalovaný podstatný rozdíl. Což je patrné i z toho, že cizinec měl vystaven průkaz s biometrickými údaji občana třetího státu, a nikoliv průkaz o povolení k trvalému pobytu rodinného příslušníka občana EU. Na základě této skutečnosti nebyl žalobce posuzován jako rodinný příslušník občana EU ani jako občan EU. Tedy přímá aplikace směrnice a s ní spojené judikatury není v případě žalobce na místě. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2017, č.j. 9 Azs 313/2016-41, uvádí, že smyslem § 77 odst. 2 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb. je zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu v případě, kdy cizinec opakovaně naruší veřejný pořádek, přičemž z toho nelze logicky usuzovat, že k narušení musí docházet právě a jen v současnosti. Je-li zkoumáno naplnění pojmu opakované narušení veřejného pořádku, nemusí být nijak významné, že se cizinec právě v době rozhodování správního orgánu dalšího narušení veřejného pořádku nedopouští. Podstatným je v této souvislosti zhodnocení chování cizince, a to i v kontextu s povahou spáchané trestné činnosti, a jejich posouzení z hlediska možného trvajících ohrožení veřejného pořádku. S ohledem na výše uvedené žalovaný konstatuje, že ze spisového

materiálu jednoznačně vyplývá, že došlo k opakovanému porušení právních norem České republiky, a tedy k opakovanému narušení veřejného pořádku. V otázce posouzení, zda předmětná narušení veřejného pořádku ze strany žalobce dosáhla intenzity „závažného narušení“, vychází žalovaný z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2011, č.j. 3 As 4/2010-151, ze kterého vyplývá, že „při výkladu pojmů „veřejný pořádek“, resp. „závažné narušení veřejného pořádku“, používaných v různých kontextech zákona č. 326/1999 Sb., je třeba brát v úvahu nejen celkový smysl dané právní úpravy, ale přihlížet i k rozdílným okolnostem vzniku, původu a účelu jednotlivých ustanovení, v nichž jsou tyto pojmy užity“, přičemž „narušením veřejného pořádku podle § 119 odst. 2 písm. b) zák. č. 326/1999 Sb. může být jen takové jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti.“ Ustanovení § 77 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb. se liší od výše uvedeného ustanovení § 119 odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., které svým zněním odkazuje na důvodné nebezpečí ve vztahu do budoucna, zatímco § 77 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb. uvádí, že povolení k trvalému pobytu ministerstvo dále zruší, jestliže cizinec opakovaně závažným způsobem naruší veřejný pořádek nebo práva a svobody druhých. Z uvedeného vyplývá, že v případě zrušení trvalého pobytu dle § 77 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb. postačuje „pouze“ opakované narušení veřejného pořádku a není nutné toto posuzovat ve vztahu k možnému vztahu do budoucna. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2008, sp.zn. 4As 66/2008, který se zabýval narušením veřejného pořádku v souvislosti s § 77 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., pak vyplývá, že dojde-li k porušení či obcházení právních předpisů, jedná se o narušení veřejného pořádku závažným způsobem. Žalovaný nesouhlasí s tvrzením právního zástupce žalobce, který uvedl, že žalobce je dlouhodobě pobývajícím rezident ES. Dle Cizineckého informačního systému, který má žalovaný k dispozici, je jednoznačné, že žalobce na území České republiky pobývá od 1. 1. 2002 na základě trvalého pobytu občana 3. země, nikoliv na základě trvalého pobytu občana 3. země - rezident. Mezi těmito dvěma postaveními je především rozdíl týkající se interpretace závažného narušení veřejného pořádku, kdy u občana 3. země - rezident je zejména hodnocena aktuální hrozba narušování veřejného pořádku, přičemž u občana s povoleným trvalým pobytem 3. země - což je případ žalobce, kde postačí, aby byl opakovaně narušován veřejný pořádek, tedy v případě žalobce tato podmínka byla splněna.

32. Taktéž je dle žalovaného třeba uvést, že žalobce nesplňuje ani podmínky směrnice o dlouhodobě pobývajících rezidentech. Pro úplnost žalovaný uvádí, že jak ze samotného názvu vyplývá, tak tato směrnice se vztahuje na dlouhodobě pobývajících rezidenty, což jak bylo již výše uvedeno, není případ žalobce. Žalobci byl dne 1. 1. 2002 udělen trvalý pobyt občana 3. státu, ale nikoliv rezident. V jeho případě tedy na něho nemůže být aplikována směrnice o dlouhodobě pobývajících rezidentech.
33. Žalovaný dále uvedl, že co se týká § 77 odst. 2 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., tak je především podstatné opakování trestné činnosti žalobce, a to navíc s narůstající závažností. Uvedené ustanovení postihuje právě opakované narušení veřejného pořádku, které ukazuje na nedostatečnou akceptaci hodnot a pravidel společnosti, které má být cizinec trvale pobývajícím na území České republiky součástí. Má-li žalovaný hodnotit námitku žalobce, který v žalobě uvedl, že by žalovaný měl posuzovat, zda skutečně žalobce představuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti, tak žalovaný odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 2. 2023, sp.zn. 55 A 70/2022, kde je uvedeno, že „ustanovení § 77 odst. 2 písm. a) však na rozdíl od jiných ustanovení zákona o pobytu cizinců nestanovuje požadavek hodnotit

aktuálnost hrozby představované osobou cizince pro veřejný pořádek. Takový závěr je v souladu s čl. 9 odst. 3 směrnice 2003/109/ES. Ohrožení veřejného pořádku je při odnímání statusu dlouhodobě pobývajícího rezidenta posuzováno ve vazbě na závažnost protiprávního jednání, kterého se cizinec dopustil. Tím se uvedené ustanovení odlišuje od čl. 12 směrnice 2003/109/ES, podle kterého lze dlouhodobě pobývajícího rezidenta vyhostit pouze tehdy, představuje-li přímo tato osoba skutečné a dostatečně závažné ohrožení veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti (srov. rozsudek NSS č.j. 3 Azs 235/2022-27 ze dne 18. 11. 2022). Není tedy důvodná námitka, že žalovaný měl hodnotit, zda žalobce představuje aktuální hrozbu některému ze zájmů společnosti.“.

34. Žalovaný dále konstatoval, že žalobce uvedl, že se žalovaný důkladně ve svém rozhodnutí nezabýval otázkou přiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života žalobce i jeho nejbližších. Ohledně tvrzeného nepřiměřeného a nedostatečně zjištěného dopadu do žalobcova rodinného a soukromého života odkazuje žalovaný na odůvodnění napadeného rozhodnutí na str. 15 až 18. Žalovaný se podrobně zabýval jak rodinnou a osobní situací žalobce, tak i přiměřeností dopadu rozhodnutí do jeho rodinného a soukromého života a nezbytnosti tohoto zásahu. Na základě zjištěných skutečností, za které byl žalobce odsouzen, dospěl žalovaný k závěru, že vydané rozhodnutí nelze považovat za nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života žalobce. Žalobce jakožto cizinec je povinen po celou dobu svého pobytu zde dodržovat platné zákony, pokud se tak neděje, musí počítat i s možností zrušení pobytu. Navíc v daném případě nelze ani hovořit o integraci do české společnosti. Integrovat se do většinové společnosti znamená mimo jiné i to, že žalobce bude dodržovat zákony České republiky, což v případě žalobce neplatí. V daném případě je to navíc právě žalobce, kdo svým trestným jednáním mimo jiné mohl způsobit zásah do vlastního soukromého nebo rodinného života. A pokud žalobce sám zpřetrhal vazby na zemi původu, je to zcela jeho osobní rozhodnutí. Žalobce se navíc sám a dobrovolně rozhodl přesídlit do České republiky, což mu bylo umožněno, a výsledkem je jeho trestná činnost. V souvislosti s posouzením přiměřenosti dopadu vydaného rozhodnutí poukazuje žalovaný na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 5 Azs 46/2008-71, kde je konstatováno, že intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince, které si za dobu svého pobytu v České republice vytvořil, dosahuje jen dlouhodobý zákaz pobytu na území České republiky. V případě tohoto řízení bylo pouze rozhodnuto o zrušení trvalého pobytu. Rovněž mu toto rozhodnutí žádným způsobem nezamezuje v přístupu na trh práce. Pokud správní orgán posuzuje přiměřenost rozhodnutí, pak poměřuje na jedné straně pobyt cizince a skutečnosti v jeho prospěch a na druhé straně závažnost jednání vedoucího k odebrání pobytového statusu. V daném případě pak jednoznačně pravomocné odsouzení přechinu ohrožení pod vlivem návykové látky, přechinu přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu, přechinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání a přechinu ublížení na zdraví z nedbalosti jednoznačně převažují nad zájmy žalobce. V daném případě na straně žalobce nejsou zjištěny žádné závažnější skutečnosti, které by mohly znamenat nepřiměřenost rozhodnutí ve věci zrušení trvalého pobytu. Vydané rozhodnutí je zcela přiměřené okolnostem případu a zjištěným skutečnostem. Správní orgán dodává, že žalobce si mohl a měl být vědom při páčání úmyslné trestné činnosti veškerých možných důsledků, což vyjádřil rovněž Nejvyšší správní soud v rozsudku ze 19. 10. 2016, č.j. 2 Azs 147/2016-30: „*Stěžovatel si měl a mohl být při páčání natolik závažného úmyslného trestného činu vědom veškerých možných důsledků, které s sebou odhalení předmětné trestné činnosti ponese, a to jak v rovině trestněprávní, tak i v rovině zákona o pobytu cizinců*“, nejnověji potvrdil v rozsudku ze dne 25. 4. 2019, č.j. 9 Azs 90/2019-35. Na základě uvedeného má správní orgán za to, že vydané

rozhodnutí je přiměřené svým dopadem, je naprosto na místě a zároveň je v souladu s § 174a zákona č. 326/1999 Sb., a to i s ohledem na veřejný zájem. Žalovaný dále doplňuje, že žalobce si dne 1. 3. 2023 podal žádost o přechodný pobyt rodinného příslušníka občana ČR, tedy nebyla mu odebrána možnost legalizovat si pobyt v ČR jiným způsobem, byť ne tak výhodným, jako je trvalý pobyt.

35. Žalovaný dále uvedl, že žalobce poukazuje na čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, kde uvedl, že to bude mít zásah do jeho rodinného života. K tomuto žalovaný uvádí, že již v napadeném rozhodnutí poukázal na článek 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, kde se doslovně uvádí, že *státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu ochrany národní bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, ochrany a předcházení zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných*. Z uvedeného jednoznačně vyplývá, že v daném případě může žalovaný do soukromého nebo rodinného života zasáhnout v rozmezí stanoveném zákonem, v tomto případě zákonem č. 326/1999 Sb. a správním řádem. Toto řízení se vede z důvodu odsouzení žalobce, neboť bylo zjištěno, že od roku 2013, opakovaně a dlouhodobě páchá trestnou činnost a porušuje právní předpisy České republiky. Kromě uvedené trestné činnosti považuje žalovaný za vhodné uvést, že na základě výpisu z karty řidiče, tedy žalobce, je ke dni 11. 3. 2022 v tomto výpisu celkem 26 záznamů v přestupcích, a to od 4. 9. 2005 do 11. 2. 2022. Je třeba dodat, že účastník řízení neuvedl žádné mimořádné a závažné skutečnosti, které by znamenaly, že zrušením trvalého pobytu dojde k porušení čl. 8 Úmluvy. Výše uvedené skutečnosti za takovéto mimořádné a závažné okolnosti považovat nelze. Dále je třeba uvést, že sám žalobce po celou dobu správního řízení nenamítal, že zrušení pobytu by bylo v rozporu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. V této souvislosti je nutné rovněž odkázat na rozsudek Městského soudu Praha č.j. 11 A 233/2017-29, kde se v bodě 17 doslovně uvádí: „Je zřejmé, že rozhodování o tom, komu bude pobyt na území státu povolen či zrušen, přísluší pouze státu samotnému, který je nadto oprávněn v rámci zákona, daných možností a s ohledem na mezinárodní závazky stanovit konkrétní pravidla. Aby uvedený mechanismus řádně fungoval, je nezbytné, aby při rozhodování o pobytových záležitostech byla příslušnému správnímu úřadu dána právním předpisem i možnost posoudit všechny okolnosti individuálního případu. Soudy ve správním soudnictví již opakovaně judikovaly názor, že žádné z práv, uvedených v Listině základních práv a svobod, nezakládá cizinci nárok na jeho pobyt na území České republiky, neboť takové právo mají jen státní občané České republiky. Stejně tak neexistuje ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území České republiky a je tudíž věcí suverénního státu, za jakých podmínek připustí pobyt cizího státního příslušníka na svém území a s ohledem na vlastní zájmy.“
36. Dle žalovaného je třeba také uvést skutečnost, že řízení o zrušení trvalého pobytu bylo zahájeno dne 25. 4. 2022, tedy dnem převzetí oznámení o zahájení správního řízení, které osobně převzal žalobce. Ovšem až dne 20. 6. 2022 uzavřel žalobce manželství s paní R. Š., nar. X. V této souvislosti žalovaný odkazuje na stanovisko Nejvyššího správního soudu vyslovené v rozsudku ze dne 28. 2. 2014, sp.zn. 5 As 102/2013. Zde se uvádí, že jako určující však [správní orgány] vyhodnotily zejména to, že stěžovatel uzavřel rodinné vazby se svou stávající manželkou v České republice v době, kdy s ním bylo již vedeno řízení o zrušení trvalého pobytu. Nemohl se tak spoléhat na to, že [na] území České republiky, kde si následně založil rodinu, bude moci pobývat trvale. Skutečnost, že rodinný život byl založen až poté, co dotčené osoby věděly, že jejich rodinný život je v dané zemi od počátku nejistý, je přitom podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva skutečně zásadní

(rozhodnutí ESLP o přijatelnosti ze dne 26. 1. 1999, Sarumi proti Spojenému království, stížnost č. 43279/98, nebo ze dne 9. 11. 2000, Shebanov proti Lotyšsku, stížnost č. 50065/99).

37. K žalobní námitce, že žalovaný měl vyslechnout vhodné osoby, a to s cílem zjištění a vymezení protichůdných zájmů vůči veřejnému zájmu na zrušení žalobcova dosavadního pobytového oprávnění, a to, že se tak nestalo a že žalovaný nezjistil v otázce dotčení žalobcova soukromého a rodinného života i jeho rodinných příslušníky skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to i přes výslovnou žádost právního zástupce žalobce, který relevanci uvedených úkonů v případě výsledku manželky žalobce a jeho rodičů vysvětlil způsobem více než zevrubným, nemůže být žalobci objektivně kladeno k tíži, žalovaný uvedl, že na základě žádosti o provedení výsledku především žalovaný předvolal žalobce k sepsání protokolu o výsledku ve smyslu § 169j odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb. na den 22. 9. 2022 ve 12:00 hodin. V uvedený den i čas se žalobce dostavil k sepsání protokolu o výsledku na pracoviště správního orgánu. Jelikož žalovaný vyslechl žalobce, nepovažoval za nutné předvolávat i jeho manželku či jeho ostatní rodinné příslušníky. V případě, že sepsáním výsledku manželky nebo rodičů žalobce měly být žalovaným zjištěny zásadní informace, které nebyly zjištěny, měl je právní zástupce žalobce žalovanému písemně sdělit. Nepostačuje pouze uvedení, že správní orgán nedisponuje informací o tom, jaký dopad bude mít případné rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu do rodinného a soukromého života žalobce. Spisový materiál mohla manželka žalobce doložit svým vyjádřením, kde by uvedla konkrétní důvody dopadu do rodinného a soukromého života k případnému zrušení trvalého pobytu žalobce, což nedoložila. Žalovaný tudíž předvolání k sepsání protokolu o výsledku manželky účastníka řízení považoval již za nadbytečné. K námitce žalovaný uvádí, že podle § 52 správního řádu jsou účastníci povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Žalovaný není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci. V této souvislosti poukazuje žalovaný na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp.zn. 2 Azs 271/2015, konkrétně bod 37. Je totiž nepochybně na samotném cizinci, aby přesvědčivým způsobem tvrdil, resp. nabídl důkazy o tom, že v jeho případě existuje překážka bránící vydání rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2011, č.j. 8As 32/2011-60). To v praxi znamená, že žalobce má sám uvádět skutečnosti hovořící v jeho prospěch, nelze tedy tento postup pouze „přehodit“ na žalovaného s tím, že si významné okolnosti má zjistit třeba výsledkem. V průběhu správního řízení nebylo žalovanému ze zaslání vyjádření zřejmé, co měl nad rámec obsahu správního spisu výsledkem vlastně zjistit. Tato skutečnost a ostatní okolnosti vedly k tomu, proč žalovaný neakceptoval návrh právního zástupce na provedení výsledku.
38. Co se týká žalobní námitky, že návrat žalobce do Ruské federace je nejen pro něj zcela nepředstavitelnou variantou, jejíž přesné kontury (z hlediska možného trvání odloučení žalobce od zbylých členů rodiny) nejsou pro trvalý zapojení Ruské federace do agrese na Ukrajině a její faktickou izolaci od zbytku mezinárodního společenství i nadále zřejmé, a že „navrhovat“ zbylým členům rodiny včetně občana EU v této partikulární situaci možnost realizace rodinných vazeb v jiné zemi – tj. v Ruské federaci – je zcela nemístným návrhem, který ze strany žalovaného nemůže být míněn vážné: to platí o to více ve vztahu k manželce žalobce, která občanstvím Ruské federace nedisponuje, protože není ani zřejmé, zda by uvedené varianty mohlo kdy být vůbec docíleno, žalovaný uvedl, že žalobci byla v napadeném rozhodnutí uložena povinnost opustit území České republiky (nadto podle

Nejvyššího správního soudu nejde o nucené vycestování), ale je nutné dodat, že žalobce není tímto výrokem navrácen do Ruské federace. Je zcela na žalobci, zda si pobyt na území České republiky zařídí jiným způsobem, popřípadě kam vycestuje (tímto žalovaný odkazuje na obdobné závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2022, č.j. 3 Azs 235/2022-27.) Zvláštním důvodem nemůže být ani žalobcův zhruba 24letý, tedy dlouhý pobyt na území České republiky a pravděpodobně značně vyhaslé vztahy k zemi původu. I nad tím totiž převáží, že žalobce velkou část svého života v České republice strávil jako osoba soustavně páchající závažnou trestnou činností určitého typu. Jelikož žalobce narušoval veřejný pořádek v České republice způsobem velmi závažným, navíc opakovaně a dlouhodobě, je přiměřené, aby snesl udělení výjezdního příkazu a s ním i nutnost fakticky znovu po dlouhé době vybudovat svou osobní existenci v zemi původu. S ohledem na to, že je mužem středního věku bez patrných vážných zdravotních obtíží, není nepřiměřené to po něm žádat.

39. Žalovaný dále uvedl, že lustracemi v Cizineckém informačním systému bylo zjištěno, že dne 1. 3. 2023 si žalobce požádal o vydání přechodného pobytu rodinného příslušníka občana České republiky za účelem blízký rodinný příslušník občana České republiky. Zároveň požádal o udělení vízového štítku - osvědčení. Obě uvedená správní řízení nebyla k dnešnímu dni pravomocně ukončena. K tomuto žalovaný odkazuje na usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 3. 2023, sp.zn. 55 A 10/2023, kde je uvedeno: „Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2021, č.j. 5 Azs 314/2020-52, bod 27, se podává následující: „... správní orgány nemohou zrušit trvalý pobyt cizince a následně zamítnout jeho žádost o vydání povolení k přechodnému či dlouhodobému pobytu, nebo uložit cizinci správní vyhoštění se zcela stejnou argumentací o tom, že byl odsouzen např. právě za páčání drogové trestné činnosti. Předchozí páčání trestné činnosti je jistě indicií o tom, zda existuje hrozba narušení veřejného pořádku ze strany cizince také v budoucnu. Její hodnocení však musí odpovídat smyslu a účelu konkrétního ustanovení, podle kterého správní orgán v dané situaci rozhoduje. Hodnocení dříve páchané trestné činnosti se tak bude lišit v závislosti na tom, zda jde o bezprostřední reakci na konkrétní chování cizince v řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu, či zda jde o řízení o vydání jiného pobytového oprávnění zahajované na žádost cizince, jež se z logiky věci koná poté, co cizinec o trvalý pobyt jakožto nejvyšší pobytové oprávnění přijde. V takovém případě je potřeba zohlednit také dobu, která od páčání trestné činnosti uplynula, neboť stejně jako s plynutím času postupně klesá potřeba pachatele trestného činu potrestat, stejně tak klesá existence nebezpečí opětovného narušení veřejného pořádku v budoucnu, není-li cizinec do zločineckých struktur dále zapojen a vede-li řádný život. Hodnocení existence nebezpečí, že by mohl cizinec závažným způsobem narušit veřejný pořádek v budoucnu, musí vždy odpovídat skutkovým okolnostem daného případu.“ Je tedy zapovězeno, aby správní orgány poté, co zrušily trvalý pobyt cizince, zamítly „z týchž důvodů“, resp. „se zcela stejnou argumentací“ žádost takového cizince o jiné pobytové oprávnění. To vylučuje, že by případný úspěch žalobcovy žádosti o jiné pobytové oprávnění byl bez dalšího toliko hypotetický, naopak, nelze předjímat, jakým způsobem by správní orgán rozhodl. Žalobce ostatně, jak soudu sdělil žalovaný, podal žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana České republiky, tedy sám vidí smysl v podání takové žádosti.“
40. Co se týká obtížné předvídatelnosti vývoje současné geopolitické situace a souvisejících sankčních opatření přijímaných vůči Ruské federaci ze strany členských států Evropské unie v reakci na vyvolaný válečný konflikt na území Ukrajiny, žalovaný uvedl, že v současné době ruští občané mají omezené možnosti žádat o udělení oprávnění k pobytu na území České republiky na zastupitelských úřadech, pak je otázka do jaké míry by se na

žalobce jakožto manžela státní občanky České republiky omezení daná nařízením vlády č. 200/2022 Sb. vůbec vztahovala. Zároveň je nutno uvést, že žalobci se navíc nabízejí i další prostředky, kterými může svou situaci řešit, jako například vízum za účelem strpění podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb. pro dočasné usnadnění situace. K tomuto dále žalovaný odkazuje na usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 3. 2023, sp.zn. 55 A 10/2023, kde je uvedeno, že „není důvod považovat toto řešení pobytu žalobce na území České republiky za pouze hypotetické. S ohledem na stávající agresi Ruské federace na Ukrajině, zahrnující porušování kogentních norem mezinárodního práva, porušování mezinárodního humanitárního práva a mezinárodního práva lidských práv, lze pochybovat, že by Česká republika nutila kohokoliv k vycestování zpět do Ruské federace“.

41. Žalovaný dále konstatoval, že žalobce v žalobě uvedl výčet faktorů § 174a zákona č. 326/1999 Sb., které ovlivňují přiměřenost správního rozhodnutí, přičemž dle žalobce je žalovaný povinen zvážit „zejména“ vyjmenované faktory, a to znamená, že se musí vypořádat se vším uvedeným. K tomu žalovaný uvedl, že nebylo nutné, aby se v napadeném rozhodnutí vyjadřoval ke všem kritériím uvedeným v § 174a zákona č. 326/1999 Sb., jako např. zdravotní stav nebo věk účastníka řízení, pakliže ten ani žádné skutečnosti v tomto směru netvrdil a ani v rámci řízení ohledně těchto faktorů nedoložil žádné vyjádření či potvrzení. V případě tohoto řízení bylo pouze rozhodnuto o zrušení povolení k trvalému pobytu. Žalovaný rovněž poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 4. 2016, č.j. 3Azs 143/2015-37, kde je doslovně uvedeno, že není nezbytné, aby se správní orgán výslovně vyjadřoval ke všem kritériím uvedeným v § 174a zákona o pobytu cizinců. A dále pak na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka Pardubice ze dne 22. 6. 2015, sp.zn. 52 A 54/2015, kde je uvedeno, že správní soudy setrvale judikují, že nelze po správním orgánu požadovat, aby výhradně z vlastní iniciativy vyhledával a opatroval důkazy, které by mohly svědčit ve prospěch cizince, tedy i ty, které se týkaly nepřiměřenosti tvrzeného zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince. V případě, že by žalobci bránila nějaké překážka k odcestování z území České republiky, tak si může požádat o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb. Jedná se o pobytový titul, který žalobci poskytuje méně práv než jeho dosavadní pobytový status v podobě povolení k trvalému pobytu. Zároveň je nutné dodat, že jakmile žalobce bude splňovat všechny zákonné povinnosti, může si požádat o nové pobytové oprávnění. Skutečnost, že je žalobci zrušeno povolení k trvalému pobytu, mu nijak nebrání v tom, aby si požádal o udělení nižšího pobytového oprávnění, byť pro jeho osobu ne tak výhodného, jako je povolení k trvalému pobytu, na což žalovaný uvádí, že v současné době má žalobce požadovaný přechodný pobyt rodinného příslušníka občana České republiky, o kterém do dnešního dne nebylo pravomocně rozhodnuto. Trvalý pobyt je nejvyšší možné oprávnění k pobytu pro cizince, s nejvyššími výhodami, a proto se přísněji posuzuje případné protizákonné jednání cizince. V případě žalobce se jednalo o přečin ohrožení pod vlivem návykové látky, přečin přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu, přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání a přečin ublížení na zdraví z nedbalosti. Kromě uvedené trestné činnosti považuje žalovaný [za vhodné?] uvést, že na základě výpisu z karty řidiče, tedy žalobce, je ke dni 11. 3. 2022 v tomto výpisu celkem 26 záznamů v přestupcích, a to od 4. 9. 2005 do 11. 2. 2022. Správní orgán v této souvislosti nemá povinnost poskytovat návod, jak má žalobce postupovat, aby dosáhl svého. Což potvrdil i Nejvyšší správní soud v rozsudku č.j. 5 As 120/2011-80. Žalovaný doplňuje, že v případě, kdy je cizinci zrušen trvalý pobyt z výše uvedeného důvodu a bylo

konstatováno, že zrušení trvalého pobytu není nepřiměřené, automaticky to neznamená, že v případě žádosti o dlouhodobý či přechodný pobyt rodinného příslušníka nebude žalobci vyhověno.

42. Závěrem žalovaný uvedl, že zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu není trestem vyhoštění. Trest vyhoštění je daleko restriktivnějším ukončením pobytu cizince na území a kromě povinnosti vycestovat z území je tento spojen se zákazem pobytu a s nemožností v době tohoto trestu získat oprávnění k pobytu. Naproti tomu zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu znamená sice ztrátu daného pobytového titulu, ale cizinci, v daném případě žalobci, není vysloven zákaz pobytu. Žalobce tak může i po zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu žádat o udělení jiného pobytového oprávnění. Je na samotném žalobci, aby po zrušení platnosti pobytu našel cestu k pravidelným kontaktům se svou případnou rodinou, což vyplývá rovněž z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2017, sp.zn. 2 Azs 65/2017: *„Stěžovatel a jeho rodinní příslušníci budou muset nalézt takovou formu rodinného soužití, které bude možná i za podmínek zrušení stěžovatelova trvalého pobytu. Původcem případných neblahých dopadů této skutečnosti je stěžovatel. Ten si jako cizinec trvale pobývající na území ČR mohl a měl být vědom toho, že i když má nejvyšší stupeň pobytového oprávnění, svým závažným protispoločenským jednáním o něj může přijít.“* K uvedenému žalovaný navazuje odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2016, č.j. 2 Azs 147/2016-30, v němž se v bodě 24 uvádí, že pokud žije cizinec na území státu, jehož není občanem, *„musí počítat s tím, že zavrženíhodné jednání směřující proti závažným právem chráněným zájmům tohoto státu, jehož se dopustí, může mít s velkou pravděpodobností za následek, že daný stát ukončí jeho právo na území pobývat“*. Rovněž pak ve zmiňovaném rozsudku tamtéž v bodě 24 soud konstatuje, že cizinec *„mohl a měl předpokládat, že svým jednáním vystaví obtížím spojeným s ukončením svého kvalifikovaného pobytového režimu v České republice vedle sebe sama i své rodinné příslušníky, a o to více se měl zavrženíhodného jednání vyvarovat“*. Žalovaný rovněž musí poukázat na fakt, že je-li žalobce držitelem biometrického cestovního dokladu, tak může na území České republiky navštěvovat své blízké přátele na základě bezvízového styku, a to po dobu nejdéle 90 dnů v jakémkoliv období bezprostředně předcházejících 180 dnů. Pokud by žalobce prokázal, že jeho vycestování do země původu je z opodstatněných důvodů nemožné, má možnost, pokud splní všechny zákonem stanovené podmínky, podat žádost o speciální pobytový status např. vízum za účelem strpění. Správní orgán v této souvislosti odkazuje např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp.zn. 6 Azs 163/2015, kde se v bodě 24. uvádí: *„Je-li následně - v důsledku povinnosti opustit území státu - ve hře ohrožení nějakých základních práv (např. práva na život, práva nebýt podroben mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, nebo koneckonců i práva na respektování soukromého a rodinného života), slouží k jejich ochraně jiné právní prostředky (poskytnutí mezinárodní ochrany, jiné pobytové tituly, např. za účelem strpění pobytu pro existenci překážek vycestování atp.).“*
43. Podle názoru žalovaného bylo napadené rozhodnutí vydáno v souladu se zákonem.

IV.

Vyjádření účastníků při jednání

44. Žalovaný se k jednání nedostavil. Žalobce setrval na svých dosavadních tvrzeních.

V.

Posouzení věci soudem

45. V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.
46. Podstatou sporu mezi účastníky řízení převedším bylo, zda žalovaný měl či neměl žalobce považovat za „rodinného příslušníka občana EU“.
47. Žalovaný k tomu v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl: *„Právní zástupce uvedl, že účastník řízení dne 20. 6. 2022 uzavřel manželství s paní Š. R., nar. X., st. přísl. Česká republika. Z tohoto důvodu by se na účastníka řízení mělo přihlížet jako na rodinného příslušníka občana Evropské unie ve smyslu směrnice ust. § 15a odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., na kterého bezesporu dopadá i úprava směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. 4. 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států. Pro úplnost by nejprve správní orgán uvedl, že účastník řízení má na území České republiky udělen trvalý pobyt občana 3. státu, tudíž nedisponuje statusem rodinného příslušníka občana Evropské unie. V případě, že účastník řízení se cítí být rodinným příslušníkem občana Evropské unie, měl si u správního orgánu požádat o změnu pobytového statusu, to do dnešního dne neudělal. Co se týká směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. 4. 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států správní orgán uvádí následující, že jak vyplývá ze samotného názvu směrnice, tato se vztahuje na občany EU a jejich rodinné příslušníky. Účastník řízení však není ani občanem EU, ani rodinným příslušníkem občana EU, jak bylo výše uvedeno a přímá aplikace směrnice a s ní spojené judikatury tedy není v případě účastníka řízení na místě“.*
48. Žalovaný na těchto svých závěrech setrval i v řízení soudním, když ve vyjádření k žalobě, když uvedl, že s ohledem na to, že žalobce si žalobce nezměnil pobytový status, *„nebyl posuzován jako rodinný příslušník občana EU ani jako občan EU. Tedy přímá aplikace směrnice a s ní spojené judikatury tedy není v případě žalobce na místě.“*
49. Podle § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců ministerstvo platnost povolení k trvalému pobytu dále zruší, jestliže cizinec opakovaně závažným způsobem naruší veřejný pořádek nebo práva a svobody druhých anebo je důvodné nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu, za podmínky, že toto rozhodnutí bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince.
50. Jak vyplývá z čl. 2 odst. 2 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. 4. 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „směrnice“), se pro účely směrnice rodinným příslušníkem rozumí manžel nebo manželka.
51. Podle § 15a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců je rodinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho manžel.
52. Podle čl. 27 odst. 2 směrnice opatření přijatá z důvodů veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti musí být v souladu se zásadou přiměřenosti a musí být založena výlučně na osobním chování dotyčné osoby. Předchozí odsouzení pro trestný čin samo o sobě přijetí takových opatření neodůvodňuje. Osobní chování dotyčného jednotlivce musí představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Odůvodnění, která přímo nesouvisí s dotyčnou osobou nebo souvisejí s generální prevencí, nejsou přípustná.

53. Nejvyšší správní soud se v rozsudku ze dne 18. 4. 2013, č.j. 5 As 73/2011-146, vyjádřil k otázce aplikovatelnosti směrnice bez ohledu na to, zda došlo k realizaci práva volného pohybu občana EU z jednoho členského státu do druhého. Nejvyšší správní soud uvedl: „*Tato směrnice, jak již bylo řečeno, upravuje mj. právo trvalého pobytu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků na území členských států [čl. 1 písm. b)]. Vztahuje se ovšem pouze na občany Unie, kteří se stěhují do jiného členského státu, než jehož jsou státními příslušníky, nebo v takovém členském státě pobývají, a na jejich rodinné příslušníky (čl. 3 odst. 1). Pobyt, který uvedená směrnice upravuje, je tak spojen s využitím práva volného pohybu osob, což není posuzovaný případ. Pokud občan Unie nikdy nevyužil svého práva volného pohybu a vždy pobýval v členském státě, jehož je státním příslušníkem, nespadá pod pojem oprávněné osoby ve smyslu čl. 3 odst. 1 a stejně tak ani jeho rodinný příslušník. Směrnice 2004/38/ES by se tedy na daný případ, pokud by nebylo dále zmiňované úpravy v zákoně o pobytu cizinců, nevztahovala (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 5. května 2011, McCarthy, C-434/09, Sb. rozh. s. I-03375). Jak však uvedl rozšířený senát, na základě přijetí § 15a odst. 5 (a to rovněž zákonem č. 161/2006 Sb.), ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí žalovaného (dnes se jedná o odst. 4), podle kterého se ustanovení cizineckého zákona týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie použijí i na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana České republiky, došlo z vůle vnitrostátního zákonodárce nad rámec požadavků vyplývajících z unijního práva ke zrovnoprávnění rodinných příslušníků občanů ČR s rodinnými příslušníky občanů EU. Takovýto úmysl zákonodárce je ostatně zřejmý i z výše citované důvodové zprávy k zákonu č. 161/2006 Sb. () unijní právo může být použitelné nepřímě, tedy pouze na základě odkazu obsaženého ve vnitrostátním právu. Vnitrostátní norma tak může aktivovat unijní právo, které by se jinak na daný případ nepoužilo, když by daná situace sama o sobě neobsahovala žádný z faktorů podmiňujících jeho použití. Členský stát tak může vztáhnout unijní právo na situace, které nespadají do oblasti působnosti unijního práva. S ohledem na § 15a odst. 5 (dnes § 15a odst. 4) zákona o pobytu cizinců je tedy třeba vykládat i § 87l odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců způsobem souladným s unijním právem ve všech případech. Tedy nejen v případech, na něž se přímo vztahuje směrnice 2004/38/ES, ale i v případě rodinného příslušníka občana České republiky bez ohledu na to, zda došlo k realizaci práva volného pohybu občana EU z jednoho členského státu do druhého. To se týká i nyní posuzované věci.*”
54. Nejvyšší správní soud se ve shora citovaném rozsudku zabýval i relevantní judikaturou Soudního dvora EU. Nejvyšší správní soud uvedl: „*Soudní dvůr EU se při výkladu použití výhrady veřejného pořádku rovněž omezil spíše na konstatování obecnějších principů a mezi užití této výhrady členskými státy, aniž by hodnotil konkrétní okolnosti skutkového stavu jednotlivých případů, a konečně posouzení věci ponechal v kompetenci vnitrostátních soudů. Uvedl, že zatímco zásada volného pohybu osob by měla být vykládána extenzivně, u výhrady veřejného pořádku je naopak nutné použít výklad restriktivní (srov. bod 18 rozsudku ze dne 4. 12. 1974 ve věci Van Duyn, 41/74, Recueil, s. 1337; bod 23 rozsudku ze dne 19. 1. 1999 ve věci Calfa, 348/96, Recueil, s. I-11; bod 64 rozsudku ze dne 29. 4. 2004 ve věci Orfanopoulos a Oliveri, C-482/01, Recueil, s. I-5257; bod 45 rozsudku ze dne 10. 3. 2005 ve věci Komise proti Španělsku, C-503/03, Sb. rozh., s. I-1097; bod 23 rozsudku ze dne 10. 7. 2008 ve věci Jipa, C-33/07, Sb. rozh., s. I-5157). Soudní dvůr stanovil obecný test použití výhrady veřejného pořádku, který předpokládá kromě společenského nepořádku, který představují všechna porušení práva, existenci skutečného, aktuálního a dostatečně závažného ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. ; tedy, 1) nestačí pouhé porušení práva, ale 2) musí existovat skutečná a dostatečně závažná hrozba, 3) dotýkající se základního zájmu společnosti (srov. bod 35 rozsudku ze dne 27. 10. 1977 ve věci Bouchereau, 30/77, Recueil, s. 1999; bod 21 rozsudku ve věci Calfa; bod 66 rozsudku ve věci Orfanopoulos a Oliveri; bod 46 rozsudku ve věci Komise*

proti Španělsku; bod 43 rozsudku ze dne 7. 6. 2007 ve věci Komise proti Nizozemí, C-50/06, Sb. rozh., s. I-4383; bod 23 rozsudku ve věci Jipa). Tento závěr se ostatně nyní promítá i do znění čl. 27 odst. 2 směrnice 2004/38/ES. Soudní dvůr uznává, že různé státy mohou mít různé zájmy, jejichž sledování spadá pod pojem veřejného pořádku a pojem veřejného pořádku se může měnit i v čase (srov. bod 18 rozsudku ve věci Van Duyn; bod 26 rozsudku ze dne 28. 10. 1975 ve věci Rutili, 36/75, Recueil, s. 1219; bod 34 rozsudku ve věci Bouchereau); nicméně v kontextu Společenství je nutno chápat pojem veřejného pořádku tak, aby jeho působnost nemohla být stanovena jednostranně členským státem bez možnosti kontroly ze strany Společenství (srov. bod 27 rozsudku ve věci Rutili). Také se státy mohou dovolávat pouze svých vlastních důvodů veřejného pořádku, nikoli důvodů jiného členského státu (bod 25 rozsudku ve věci Jipa). Na základě těchto úvah tak rozšířený senát dospěl k závěru, že narušením veřejného pořádku může být jen takové jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. I v takovém případě je však potřeba zohlednit individuální okolnosti života cizince a přihlédnout k jeho celkové životní situaci.”

55. Na podkladě znění čl. 2 odst. 2 písm. a) směrnice a § 15a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců nelze dospět k jinému závěru, než že „rodinným příslušníkem občana EU” je vždy „manžel nebo manželka”. A to bez ohledu na to, jakým pobytovým statutem manžel nebo manželka disponují. Směrnice ani zákon o pobytu cizinců totiž nevyžadují, aby manžel či manželka disponovali určitým pobytovým statutem, teprve na základě kterého by je bylo možné považovat za rodinného příslušníka občana EU.
56. Žalovaný tedy pochybil, pokud na skutkové okolnosti případu žalobce nenahlížel z pohledu žalobce, jakožto „rodinného příslušníka občana EU”. Tedy závěr žalovaného o tom, že přímá aplikace směrnice a s ní spojené judikatury tedy není v případě žalobce na místě, který žalovaný zaujal v souvislosti s tím, že žalobce nepovažoval za rodinného příslušníka občana EU, nemůže obstát. V napadené rozhodnutí tak chybějí závěry o posouzení skutkového stavu z pohledu žalobce, jakožto „rodinného příslušníka občana EU”, a to jak ve vztahu k naplnění důvodů pro zrušení trvalého pobytu, tak ve vztahu k posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do právní sféry žalobce. Tyto závěry nemůže namísto žalovaného učinit teprve soud.

VI.

Rozhodnutí soudu

57. Vzhledem k tomu, že žaloba byla důvodná, soud napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost (§ 78 odst. 1 s.ř.s.). S ohledem na zrušení napadeného rozhodnutí, soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

VII.

Odůvodnění neprovedení důkazů

58. Soud neprovedl žádný z žalobcem navržených důkazů, neboť jejich provedení nebylo nezbytné k posouzení důvodnosti či nedůvodnosti žaloby.

VIII.

Náklady řízení

59. Žalobce měl ve věci plný úspěch, proto mu soud v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. přiznal právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč a v odměně advokáta za 3 úkony právní služby, a to za jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a), jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) a jeden úkon právní služby dle § 11 odst. 1 písm. g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), když advokát převzal a připravil zastoupení žalobce, podal jeho jménem žalobu a účastnil se (videokonferenčně) na jednání před soudem. Podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. advokátního tarifu činí sazba za jeden úkon právní služby ve věcech žalob projednávaných podle soudního řádu správního částku 3 100 Kč, tj. 9 300 Kč za tři úkony právní služby. Podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu má advokát za jeden úkon právní služby nárok na paušální částku ve výši 300 Kč. Advokát ve věci učinil celkem tři úkony, a proto soud přiznal žalobci částku ve výši 900 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupce žalobce je advokát, který je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku odpovídající této dani. Částka daně z přidané hodnoty činí 2 142 Kč. Náklady řízení tedy včetně DPH činí částku ve výši 15 342 Kč. Lhůtu k plnění určil soud podle § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o.s.ř.“), ve spojení s § 64 s.ř.s. Místo plnění určil soud v souladu s § 149 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s.
60. Soud žalobci nepřiznal náhradu nákladů řízení za soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1 000 Kč, neboť žalobce nebyl s tímto návrhem úspěšný, návrh na přiznání odkladného účinku žalobě byl zamítnut (viz usnesení soudu ze dne 21. 3. 2023, č.j. 55 A 10/2023-65).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 12. května 2023

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu